



BOSNA I HERCEGOVINA

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI**

*AGENCIJE ZA STATISTIKU  
BOSNE I HERCEGOVINE  
ZA 2018. GODINU*



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH  
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ  
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

[www.revizija.gov.ba](http://www.revizija.gov.ba)



# **IZVJEŠTAJ**

## **O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI**

**AGENCIJE ZA STATISTIKU  
BOSNE I HERCEGOVINE  
ZA 2018. GODINU**

Broj: 02-16-1- 809/19

**Sarajevo, juli 2019. godine**

## **Sadržaj**

<b>I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....</b>	<b>5</b>
MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA .....	5
MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI .....	7
<b>II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....</b>	<b>9</b>
1. KRITERIJI .....	9
2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA .....	9
3. SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	10
3.1     Funkcionisanje sistema internih kontrola .....	11
3.2     Organizacija i rukovođenje .....	12
4. BUDŽET .....	12
5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI .....	12
5.1     Pregled rashoda i izdataka iz budžeta .....	12
5.1.1    Izdaci po osnovu ugovora o djelu .....	13
5.1.2    Višegodišnja kapitalna ulaganja .....	13
5.2     Pregled prihoda i primitaka .....	14
5.3     Bilans stanja .....	14
5.4     Pregled dinamike zapošljavanja.....	14
6. JAVNE NABAVKE .....	15
7. OSTALO .....	16
7.1     Sudski sporovi .....	16
8. KOMENTARI .....	17
<b>PRILOZI.....</b>	<b>17</b>

# I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

## MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

### *Mišljenje*

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **Agencije** prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

### *Osnova za mišljenje*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od **Agencije** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

### *Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje*

Rukovodstvo **Agencije** je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

## ***Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja***

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

## **MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI**

### ***Mišljenje***

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **Agencije** za 2018. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **Agencije** za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

### ***Osnov za mišljenje***

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziju institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od **Agencije** u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

### ***Skretanje pažnje***

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Obavljanje pojedinih poslova vršeno je angažovanjem putem ugovora o djelu u dužem vremenskom periodu ili u kontinuitetu tokom godine (tačka 5.1.1 Izvještaja).*
- *Nisu realizovane aktivnosti u okviru višegodišnjeg projekta planirane za 2018. godinu, pa projekat još uvijek nije okončan (tačka 5.1.2 Izvještaja).*

### ***Odgovornosti rukovodstva za usklađenost***

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Agencije** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

### ***Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti***

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje **Agencije**, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 24.07.2019. godine

**GENERALNI REVIZOR**

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK  
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK  
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

## II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

### 1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o finansiranju institucija BiH.

### 2. REALIZACIJA RANIJIH PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju Agencije za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost, sa skretanjem pažnje na angažovanje putem ugovora o djelu i realizaciju višegodišnjih kapitalnih ulaganja. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. Agencija je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestila nas o aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2017. godinu.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka:

Ocjena realizacije preporuka	Realizovana	Realizacija u toku	Nerealizovana
Interne kontrole kod putnih troškova su poboljšane, a nedostaci se odnose na prilaganje dokaza o prijeđenoj kilometraži kada se koristi vlastito vozilo.			
Agencija nije unaprijedila proces internih kontrola kod servisiranja vozila, pa ugovori s dobavljačem i dalje sadrže samo cijenu norma sata, prije popravke se najčešće ne pribavljaju predračuni i nije uspostavljena praksa ovjere izvršenih usluga.			
Agencija je objavila javni poziv za uspostavljanje liste eksperata koji se angažuju za obavljanje specifičnih konsultantskih poslova.			

Angažovanje putem ugovora o djelu u kontinuitetu je nastavljeno i tokom 2018. godine.			
Nisu realizovane sve planirane aktivnosti u okviru višegodišnjeg projekta, tako da projekat još uvijek nije finansijski okončan.			
U Planu nabavki pojedinačno su iskazane različite vrste softvera koji se planiraju nabaviti, većina postupaka je pokrenuta u skladu s planiranim rokom, a ugovori zaključeni u 2018. godini su realizovani putem jednokratnih isporuka, zbog čega nije bila potrebna posebna evidencija o realizaciji ugovora.			
Izmijenjena je internet stranica Agencije, čime je pojednostavljeno traženje podatak o planu nabavki i realizovanim postupcima.			
Agencija je izvršila fizičko uklanjanje rashodovane opreme po popisu iz ranijih godina (dio sredstva predala ovlaštenoj firmi za preuzimanje i zbrinjavanje elektronskog otpada, a dio će se koristiti kao rezervni dijelovi za postojeću opremu).			

### 3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Agencija je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole je u cijelosti implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH<sup>1</sup>, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Agencija je sačinila popis i mapiranje poslovnih procesa, utvrdila i procijenila rizike i izradila registar rizika. Registar rizika ažuriran je u postupku praćenja i izvještavanje o statusu rizika, sa stanjem 31.12.2018. godine. Agencija je popunila obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2018. godinu i dostavila Centralnoj harmonizacijskoj jedinici propisanim rokovima. U Izvještaju su navedene mjere koje se planiraju preduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH<sup>2</sup> i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH, za obavljanje interne revizije nadležna je Centralna jedinica za internu reviziju institucija BiH formirana u okviru Ministarstva finansija i trezora BiH. U 2018. godini dostavljen je konačan izvještaj o reviziji koja je obavljena po Godišnjem planu za 2017. godinu.

<sup>1</sup> Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

<sup>2</sup> Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

### **3.1 Funkcionisanje sistema internih kontrola**

Postupcima revizije uočili smo nedostatke sistema internih kontrola kod korištenja privatnih vozila u službene svrhe, servisiranja vozila, usluga štampanja, sadržaja ugovora o djelu:

- Mada je Agencija realizovala veći dio preporuka koje se odnose na unapređenje sistema internih kontrola kod procesa putnih troškova, nisu u potpunosti otklonjeni nedostaci koji se odnose na dostavljanje dokaza o kilometraži prilikom korištenja vlastitog vozila u službene svrhe.
- Agencija nije adekvatno uspostavila kontrolne aktivnosti koje prethode stvaranju obaveza kod troškova koji se odnose na službena vozila, a odnose se na sljedeće: prije izvršenja usluge servisiranja vozila i ispostavljanja fakture ne traži se predračun od dobavljača, ne prave se narudžbenice, odgovorna osoba iz Agencije (vozač) ne potpisuje radni nalog kao potvrdu izvršene usluge u svim slučajevima, kontrola pojedinačnog sisanja goriva se najčešće vrši naknadno tj. nakon izvršenog plaćanja zbirne fakture i ova aktivnost nije dokumentovana. S tim u vezi, postoje rizici da su nabavljene robe, materijal i usluge koje nisu odobrene i da je eventualno usluga plaćena, a nije izvršena. Ugovorom o servisiranju vozila je definisana samo cijena norma sata automehaničarskih usluga, bez specifikacije rezervnih dijelova, tako da se ne mogu iskontrolisati cijene rezervnih dijelova, što povećava rizik da se fakturišu više cijene ili materijal koji nije predviđen ugovorom.
- Naknada štete na službenim vozilima ne naplaćuje se putem jedinstvenog računa trezora, pa novčani iznos štete osiguravajuće društvo uplaćuje direktno serviseru koji je izvršio popravku vozila.
- Prilikom testiranja izdataka konstatovali smo da kod usluga štampanja postoje slučajevi da se ne prave narudžbenice koje su definisane internim procedurama stvaranja obaveza, ili su nalozi za štampu dostavljeni mejlom iz kog se ne vidi na koji način je odobrena narudžba za realizacijom nabavke po okvirnom sporazumu. Narudžbenica nije ispostavljena ni kod nabavke opreme kod koje je rok za isporuku vezan za izdavanje narudžbenice.
- Nedostaci sistema internih kontrola su konstatovani i kod ugovora o djelu isplaćenih na teret programa posebnih namjena koji se odnose na kreiranje ugovora, podnošenje zahtjeva za plaćanje od strane koordinatora, neusklađenosti između perioda na koji se odnosi ugovor i perioda plaćanja).

#### **PREPORUKA 1**

**Prilikom izbora dobavljača za održavanje vozila potrebno je pribaviti listu rezervnih dijelova s cijenama koje će biti osnova za kontrolu ispostavljenih računa.**

#### **PREPORUKA 2**

**Agencija treba inovirati interne procedure stvaranja obaveza i poboljšati kontrolne aktivnosti u segmentima gdje su utvrđeni nedostaci:**

- osigurati izdavanje narudžbenice (kao dokaz da je obaveza stvorena) i potvrdu da je usluga izvršena u vidu ovjere radnog naloga (troškovi službenih vozila i usluge štampanja);
- osigurati dokaz o kilometraži prilikom korištenja službenih vozila (putni troškovi).

### **PREPORUKA 3**

**Uplate sredstava nakon nastanka štetnih događaja trebaju se realizovati putem Jedinstvenog računa trezora BiH.**

#### **3.2 Organizacija i rukovođenje**

Agencija je u toku godine sačinila prijedlog Pravilnika o sistematizaciji, koji je, s mišljenjima nadležnih institucija, uputila Vijeću ministara BiH na razmatranje. Do okončanja revizije, dostavljeni Pravilnik nije razmatran. Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije (iz 2006. godine) sistematizovana su 192 radna mjesta.

### **4. BUDŽET**

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu<sup>3</sup>, Agenciji su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 4.633.000 KM, od čega je iznos od 4.533.000 KM za redovne aktivnosti, a iznos od 100.000 KM transfer Vlade Brčko distrikta BiH, također za redovne aktivnosti. Pored sredstava budžeta, Agencija je raspolagala sredstvima namijenjenim za višegodišnja kapitalna ulaganja (277.964 KM) i sredstvima od novčanih donacija i uplaćenih transfera (1.007.786 KM). Ukupna sredstva, po svim izvorima finansiranja, su iznosila 5.918.750 KM. Agencija je u toku godine realizovala sredstva u iznosu od 5.517.026 KM, ili 76% od ukupnog korigovanog budžeta.

Plan rada Agencije za 2018. godinu, s pribavljenim mišljenjima nadležnih institucija, dostavljen je Vijeću ministara BiH. Nacrt plana rada i Odluka o usvajanju plana rada Agencije skinuti su s dnevnog reda sjednice Vijeća ministara BiH iz maja 2018. godine i nije razmatran ni usvojen. Izvještaj o radu Agencije za 2018. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH 20.02.2019. godine, a isti je razmatran i usvojen u martu 2019. godine.

### **5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Agencija je sačinila Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu i dostavila ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finansijske izvještaje, konstatovali smo da je Agencija navela informacije i obrazloženja za pozicije bilansa stanja, odstupanja između realizovanog u odnosu na planirani budžet i razloge odstupanja.

#### **5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta**

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama - zbirno, u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 4.517.026 KM, što je u odnosu na rashode planirane budžetom za 2018. godinu manje za 1.401.723 KM. Od ukupnog iznosa realizovanih sredstava, na budžetska sredstva (sredstva za redovne aktivnosti) se odnosi iznos od 4.171.856 KM (ili 92% odobrenih sredstava), na višegodišnja kapitalna ulaganja iznos od 64.287 KM, a na sredstva iz donacija i transfera iznos od 280.883 KM.

<sup>3</sup> Službeni glasnik BiH, broj 08/18

Značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (3.161.549 KM), naknade zaposlenih (310.865 KM), putne troškove (161.973 KM), izdatke telefonskih i poštanskih usluga (45.008 KM), nabavku materijala (46.790 KM), troškove zakupa (212.758 KM), izdatke za upotrebu vozila (34.321 KM) i ugovorene i druge usluge (89.408 KM).

Ostali značajni rashodi odnose se na višegodišnja kapitalna ulaganja (64.287 KM) i novčane donacije i sredstva od transfera nižeg nivoa vlasti (280.883 KM).

***Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.***

#### ***5.1.1 Izdaci po osnovu ugovora o djelu***

Izdaci po osnovu ugovora o djelu realizovani su u 2018. godini u neto iznosu od 51.144 KM i neznatno su povećani u odnosu na prethodnu godinu. Planirani budžet za ove namjene iznosio je 38.000 KM, a izdaci po ovom osnovu isplaćeni su na mjesecnom nivou u rasponu od 525 KM do 999 KM. Angažovano je ukupno osam izvršilaca.

Postupcima revizije utvrđeno je da su četiri izvršioca angažovana u kontinuitetu tokom čitave godine, na poslovima koji nisu sistematizovani, a odnose se na poslove održavanja čistoće, domara i dizajnera. Također smo uočili da su tri izvršioca angažovana putem ugovora o djelu u kontinuitetu u drugoj polovini godine, a prvu polovinu godine su obavljali poslove putem ugovora o radu na određeno vrijeme. Angažovanje po osnovu ugovora o djelu konstantno je prisutno i pored preporuka revizije u ranijem periodu.

#### **PREPORUKA 4**

**Agencija treba zaključivati ugovore o djelu samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, s jasno definisanim predmetom za koji se angažuju i rokovima za izvršenje.**

#### ***5.1.2 Višegodišnja kapitalna ulaganja***

Sredstva za nastavak višegodišnjeg kapitalnog projekta „Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013. godine“ Agencija je u iznosu od 277.964 KM prenijela iz prethodne. Ukupna realizacija višegodišnjih kapitalnih ulaganja u 2018. godini iznosila je 64.287 KM, što u odnosu na raspoloživa sredstva iznosi 23%.

U okviru višegodišnjih kapitalnih ulaganja planirana su sredstva na pojedinim pozicijama na kojima u toku godine nije bilo realizacije (putni troškovi, izdaci za usluge prijevoza i goriva, tekuće održavanje softvera). Za ove izdatke planiran je iznos od cca 107.000 KM i izvjesno je da ni u narednom periodu neće biti realizacije na spomenutim pozicijama. Ostatak odobrenih sredstava odnosi se na ugovorene usluge, nabavku infrastrukturnih sredstava - komunikacione mreže, nabavku opreme i nabavku softvera. Osim kod pozicije planirane za nabavku komunikacione mreže (koja je realizovana u planiranom iznosu), kod ostalih je utvrđen nizak stepen realizacije u odnosu na odobrena sredstva, naročito kod ugovorenih usluga, odnosno usluga štampanja. Procedura nabavke softvera provedena je u 2018. godini i zaključen ugovor u iznosu od 15.000 KM (s PDV-om) i rokom završetka svih aktivnosti u periodu od pet mjeseci od potpisivanja ugovora. Kako smo i ranije konstatovali, u odluci o sredstvima za finansiranje

poslova za popis nije utvrđen<sup>4</sup> vremenski rok za njegovu realizaciju, što omogućava prilično fleksibilan odnos Agencije po pitanju realizacije projekta i njegovog okončanja.

## **PREPORUKA 5**

**Agencija treba što prije realizovati aktivnosti koje se mogu dovesti u vezu s odobrenim projektom, isti finansijski okončati i zatvoriti, a neutrošena sredstva staviti na raspolaganje u budžet institucija BiH.**

### **5.2 Pregled prihoda i primitaka**

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2018. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 619.709 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2018. godinu više za 514.709 KM.

Prihodi se odnose na tekuće transfere (200.00 KM) i novčane donacije (412.703 KM), naknade od pružanja javnih usluga (4.186 KM) i ostalih neplaniranih prihoda (2.821 KM).

### **5.3 Bilans stanja**

U bilansu stanja na 31.12.2018. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 402.255 KM. Ukupne obaveze s izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 789.283 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (402.219 KM), obaveze prema dobavljačima (52.165 KM), obaveze prema fizičkim osobama (38.123 KM), obaveze prema zaposlenima (286.557 KM) i kratkoročna razgraničenja (10.000 KM).

Agencija je izvršila popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2018. godine. Popisom nisu konstatovane značajnije nepravilnosti. Po okončanju popisa nisu donesene odluke o usvajanju rezultata popisa i o rashodu predložene opreme, a ista nije ni isknjižena s 31.12.2018. godine.

***Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.***

### **5.4 Pregled dinamike zapošljavanja**

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2018. godinu<sup>5</sup>, Agenciji je odobreno 117 zaposlenih. U godišnjem izvještaju iskazan je broj od 112 prosječno zaposlenih. Isti broj (112) iskazan je kao stvarni broj zaposlenih na kraju 2018. godine, a ovim brojem su obuhvaćena dva zaposlena koji koriste odsustvo iz državne službe radi imenovanja na pozicijama u izvršnoj vlasti.

Agencija je, putem Agencije za državnu službu, raspisala javni oglas za prijem četiri državna službenika na neodređeno vrijeme. Rješenja o postavljenju su donesena za tri državna službenika, počev d 01.01.2019. godine, a za jedno radno mjesto je poništen javni oglas.

<sup>4</sup> Odluka Fiskalnog vijeća kojom se utvrđuje sporazum o načinu osiguranja sredstava za finansiranje poslova i zadataka za popis stanovništva, domaćinstava i stanova u Bosni i Hercegovini

<sup>5</sup> Službeni glasnik BiH, broj 08/18

Tokom godine, 12 državnih službenika je u različitom periodu godine koristilo plaćeno odsustvo radi stručnog obrazovanja i usavršavanja. Na osnovu podnesenog zahtjeva državnih službenika i odobrenja o korištenju plaćenog odsustva, potpisani su ugovori kojim su regulisana prava i obaveze po osnovu stručnog obrazovanja i usavršavanja. Agencija je za šest državnih službenika odobrila korištenje neplaćenog odsustva u periodu od godinu dana, također u svrhu stručnog obrazovanja i usavršavanja. Neplaćeno odsustvo je odobreno u toku 2017. i 2018. godine, a nakon isteka perioda na koji je odobreno, četiri državna službenika su podnijela zahtjev za sporazumnim raskidom radnog odnosa. Zahtjev za sporazumni raskid radnog odnosa podnijela su i dva državna službenika koji su tokom 2017. godine koristili plaćeno odsustvo radi stručnog usavršavanja, za koje je ugovorom o međusobnim pravima i obavezama predviđeno da državni službenici provedu u radnom odnosu kod poslodavca naredne tri godine ili izvrše povrat uplaćenih novčanih sredstava u visini naknade plaće za period njegovog odsustvovanja. *U spomenutim slučajevima doneseno je rješenje o raskidu radnog odnosa državnim službenicima, a nije zahtijevan povrat novčanih sredstava. Mada se ne radi o materijalno značajnom iznosu, napominjemo da prilikom donošenja rješenja o raskidu radnog odnosa Agencija treba voditi računa o svim aspektima raskida ugovora.*

## 6. JAVNE NABAVKE

Agencija je donijela Plan javnih nabavki za 2018. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama<sup>6</sup>. Za svaki postupak javne nabavke, odlukom direktora, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima, Agencija je u 2018. godini provela šest postupaka javnih nabavki iz tekućih izdataka (otvoreni i konkurentski), te četiri postupka (otvoreni i konkurentski) iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 259.641 KM (61.330 KM iz tekućih izdataka i 198.311 KM iz kapitalnih izdataka). Agencija je provela 21 direktni sporazum po osnovu kojih je zaključila ugovore u vrijednosti od 68.872 KM.

Navodimo opća zapažanja i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

- planom nabavki i dalje su obuhvaćeni predmeti nabavke za koje se neće provoditi postupci jer su na snazi ugovori zaključeni u prethodnom periodu;
- u dva postupka za nabavku softvera provedenih putem otvorenog postupka nedostaju izjave članova komisije o nepristrasnosti i povjerljivosti, a u jednom od njih nedostaje dokaz o dostavljanju zapisnika s otvaranja ponuda;
- izvještaji o direktnim sporazumima nisu uneseni kroz portal javnih nabavki.

### PREPORUKA 6

**Agencija treba posvetiti više pažnje prilikom donošenja plana nabavki, a nakon imenovanja članova komisija osigurati potpisivanje dokumenata koji su preduslov za dalje aktivnosti komisije u postupku javne nabavke.**

<sup>6</sup> Službeni glasnik BiH, broj 39/14

Kod realizacija ranije zaključenih ugovora utvrdili smo sljedeće nedostatke:

- Agencija je vršila nabavku usluga po okvirnom sporazumu za usluge prijevoda, lektorisanja i prijeloma/pripreme za štampu, koji je važio do 31.12.2017. godine.
- Nabavka usluga štampanja realizovana je od dobavljača s kojim je Agencija imala potpisani okvirni sporazum do kraja augusta 2018. godine, ali su pojedine fakture dobavljača ispostavljene nakon isteka ugovora. S obzirom na to da su nalozi Agencije za štampu potrebnog materijala proslijeđeni mejlom znatno ranije od isteka ugovora (neki od njih i u decembru 2017. godine), može se konstatovati da dobavljač nije izvršio isporuku u skladu s predviđenim terminskim planom (15 kalendarskih dana od prijema narudžbe i dostavljanja potrebnog materijala od strane naručioca - Agencije).
- Zbog žalbe ponuđača u postupku nabavke internet i intranet veze postupak je ponavljan dva puta, a Agencija je nabavku usluga vršila od dobavljača koji je izabran u prethodnoj godini.

## PREPORUKA 7

**Agencija mora voditi računa o periodu na koji su zaključeni okvirni sporazumi i ugovori radi pravovremenog pokretanja novih procedura nabavki i njihovog okončanja prije isteka ranije zaključenih ugovora ili sporazuma. Također je neophodno voditi računa o rokovima isporuke kod zaključenih ugovora, te kod dobavljača zahtijevati isporuku u skladu s ugovorenim rokovima, a prije isteka važenja ugovora.**

## 7. OSTALO

### 7.1 Sudski sporovi

Nije okončan spor koji je Agencija pokrenula u prethodnom periodu radi rješavanja statusa nekretnine na kojoj je kao nosilac prava raspolaganja upisan Federalni zavod za statistiku. Nosilac aktivnosti u sporu je Pravobranilaštvo BiH.

## **8. KOMENTARI**

Agencija u ostavljenom roku nije dostavila komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2018. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2018. godinu.

**Vodja tima za finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, viši revizor, v.r.

**Članovi tima za finansijsku reviziju**

Fatima Mehanović, revizor, v.r.

Adnan Muharemagić, revizor, v.r.

**Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju**

Miro Galić, viši revizor, v.r.

**Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije**

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

## **Prilozi**

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2018. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva



## Bilans stanja na 31.12.2018. godine

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

**Tabela II**

Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat 2/3*100
1	2	3	4
<b>1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe</b>	<b>36</b>	<b>13.744</b>	<b>0</b>
Novčana sredstva	0	5.433	0
Kratkoročna potraživanja	36	8.311	0
Kratkoročni plasmani	0	0	0
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Zalihe	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
<b>2. Stalna sredstva</b>	<b>402.219</b>	<b>590.043</b>	<b>68</b>
Stalna sredstva	3.120.393	3.079.834	101
Ispravka vrijednosti	2.718.174	2.489.791	109
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	402.219	590.043	68
Dugoročni plasmani	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
<b>UKUPNO AKTIVA (1+2)</b>	<b>402.255</b>	<b>603.787</b>	<b>67</b>
 <b>3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja</b>	 <b>387.065</b>	 <b>384.694</b>	 <b>101</b>
Kratkoročne tekuće obaveze	90.508	99.232	91
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Obaveze prema zaposlenima	286.557	285.463	100
Interni finansijski odnosi	0	0	0
Kratkoročna razgraničenja	10.000	0	0
<b>4. Dugoročne obaveze i razgraničenja</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
Dugoročna razgraničenja	0	0	0
<b>5. Izvori sredstava</b>	<b>402.219</b>	<b>590.043</b>	<b>68</b>
Izvori sredstava	402.219	590.043	68
Ostali izvori sredstava	0	0	0
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	0
 <b>UKUPNO PASIVA (3+4+5)</b>	 <b>789.283</b>	 <b>974.737</b>	 <b>81</b>

**Napomena:** Pravilnikom o finansijskom izještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i rezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2019. godine.

Direktor:  
Velimir Jukić

## Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Agencija) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2018. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2018. godinu (Službeni glasnik BiH broj 8/18) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Agencije.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.02.2019. godine

Direktor:

Velimir Jukić